

Smernice o preprečevanju in odpravljanju nasprotja interesov v TI Slovenia

1. Veljavnost

Razen če ni določeno drugače, veljajo te smernice za vse osebe, ki so v Društvu Transparency International Slovenia (v nadaljevanju TI Slovenia), Sekretariatu Transparency International ali kateremkoli nacionalnem predstavništvu Transparency International (v nadaljevanju TI) člani upravnega odbora, člani nadzornega odbora ali drugi funkcionarji, zaposleni ali kako drugače sodelujejo s TI. Pri tem »interesi katerekoli osebe, ki sodeluje z TI Slovenia« vključujejo tudi interese vseh oseb, s katerimi imajo te tesno osebno razmerje, vključno z zakoncem, otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, brati, sestrami in osebami, ki s posameznikom živijo v skupnem gospodinjstvu ali zunajzakonski skupnosti ali drugi ožji družinski člani.

2. Splošne smernice

a. Vsaka oseba, ki sodeluje s TI in za katero veljajo te smernice v skladu s prvo točko, se mora izogibati ali pravilno ukrepati v primeru domnevnega ali dejanskega nasprotja interesov (med drugim tako, da se vzdrži odločanja ali glasovanja o zadevah, pri katerih lahko nastopi nasprotje interesov), in razkriti kakršnokoli morebitno ali dejansko nasprotje interesov, ki nastane v okviru njenega sodelovanja s TI Slovenia.

b. Nasprotje interesov lahko občasno nastopi v okviru dejavnosti ali pri odločitvah take osebe. Nastopi lahko pri njenem delu za gibanje TI v zvezi z denarnimi ali finančnimi interesi ali koristi, ali zaradi drugih interesov, ki jo ovirajo pri njeni dolžnosti delovati v interesu gibanja TI.

c. Člani mednarodnega upravnega odbora, člani nadzornega in upravnega odbora TI Slovenia ali člani drugega ustreznega izvršnega odbora v kateremkoli nacionalnem predstavništvu TI morajo v registru, ki je javno dostopen javnosti, objaviti svoje finančne ali nefinančne interese, ki bi lahko privedli do nasprotja interesov ali ki bi jih lahko dojemali kot nasprotje interesov. V primeru utemeljenih zadržkov glede takšne javne objave zaradi osebne varnosti ali podobnih resnih razlogov, posreduje oseba dele ali pa celotno izjavo predsedniku častnega razsodišča TI, ki bo z izjavo ustrezno ravnal in zaupno hranil.

d. Prizadevanja TI na svetovni ravni za dvig etičnih standardov državnih uslužbencev, poslovnežev in drugih oseb lahko ogrozi kakršenkoli etični spodrsrljaj posameznikov, ki predstavljajo TI ali njena nacionalna predstavništva. Zato je nujno, da so vsi, ki sodelujejo s TI in za katere veljajo te smernice v skladu s prvo točko, izredno pozorni na morebitno nasprotje interesov.

3. Pogodbe za plačano delo in svetovalne storitve

a. Zaposleni (vključno z vodstvom) v TI ali njenih nacionalnih predstavništvih se včasih zaposlijo ali opravljajo plačano delo za druge organizacije. Tovrstno delo se sme opravljati: (i) če je delo povezano s področjem korupcije le, če z izrecnim pisnim soglasjem nadrejene osebe; (ii) v vseh drugih primerih pa le, če je oseba pred nastopom dela o tem predhodno obvestila nadrejeno osebo.

b. Velik del dela TI opravljajo posamezniki, ki niso zaposleni v TI ali njenih nacionalnih predstavništvih, temveč prostovoljno delajo za TI ali v njenem imenu, kot to na primer velja

za člane mednarodnega upravnega odbora in mednarodnega svetovalnega sveta TI, večino članov upravnega odbora ali drugega ustreznega izvršnega odbora v kateremkoli nacionalnem predstavništvu in druge podporne osebe, ki delujejo na vseh ravneh gibanja TI. Številne tovrstne osebe imajo poslovne, strokovne in druge vezi.

c. Člani mednarodnega upravnega odbora, podjetja ali druge organizacije, s katerimi so člani trenutno povezani, ne smejo opravljati plačanega dela za Sekretariat TI. Člani upravnega odbora ali podobnega izvršnega organa v kateremkoli nacionalnem predstavništvu, podjetja ali druge organizacije, s katerimi so člani trenutno povezani, ne smejo opravljati plačanega dela za nacionalno predstavništvo TI v svoji državi, člani upravnega odbora ali podobnega izvršnega organa kateregakoli nacionalnega predstavništva pa lahko opravljajo plačano funkcijo funkcionarja ali uslužbenca nacionalnega predstavništva na podlagi pogodbe, ki jo odobri upravni odbor ali drug izvršni organ.

d. (i) Člani mednarodnega upravnega odbora, podjetja ali druge organizacije, s katerimi so ti člani trenutno povezani, se smejo prijaviti na razpis in kandidirati za pogodbe za plačano delo za katerokoli nacionalno predstavništvo, (ii) člani upravnega odbora ali podobnega izvršnega odbora nacionalnega predstavništva, podjetja ali druge organizacije, s katerimi so ti člani trenutno povezani, se smejo prijaviti in kandidirati za pogodbe za plačano delo za nacionalno predstavništvo v katerikoli drugi državi ali sekretariat TI – pod pogojem, da ne uživajo prednosti pred katerikoli drugim kandidatom pri odločevanju za ponudnika in izvajanje dela. Ne smejo uporabljati zaupnih informacij in morajo storiti vse, da se jim takšna uporaba ne more očitati; poleg tega svoje funkcije v odboru ne smejo uporabiti za vplivanje na pogoje pogodbe, izbor ali nadzor nad izvajanjem pogodbe. To pomeni, da jih ni potrebno izločiti zaradi njihove povezave s TI, vendar pa ne smejo biti prednostno obravnavani. Pri opravljanju dela, ki ni povezano s TI, člani odbora ali njihova podjetja ne smejo uporabljati zaupnih informacij TI in se morajo tudi zavedati, da se jim takšna uporaba informacij lahko pripisuje.

e. Podporne osebe, ki delujejo na katerikoli ravni gibanja TI, ali podjetja in druge organizacije, s katerimi so te osebe trenutno povezane, se smejo prijaviti na razpis in kandidirati za pogodbe za plačano delo s TI ali katerokoli nacionalno predstavništvo, pod pogojem, da ne uživajo prednosti pred katerikoli drugim kandidatom pri odločevanju za ponudnika in izvajanje dela. Ne smejo uporabljati zaupnih informacij in morajo storiti vse, da se jim takšna uporaba ne more očitati. To pomeni, da jih ni potrebno izločiti zaradi njihove povezave s TI, vendar pa ne smejo biti prednostno obravnavani. Pri opravljanju dela, ki ni povezano s TI, podporne osebe ne smejo uporabljati zaupnih informacij TI in se morajo tudi zavedati, da se jim takšna uporaba informacij lahko pripisuje.

f. TI in njena nacionalna predstavništva morajo biti transparentna v postopkih sprejemanja odločitev o izbiranju ponudnika za opravljanje plačanega dela in uporabljati transparentne razpisne postopke.

4. Darila in pogostitve

Nobena oseba, ki sodeluje s TI ali njeno predstavništvo, ne sme od katerekoli organizacije ali posameznika sprejeti kakršnihkoli daril, pogostitev, posojil ali druge stvari z denarno vrednostjo, če se lahko domneva ali predvideva, da je darilo dano z namenom vplivanja na TI.

5. Kako ravnati v primeru možnega nasprotja interesov

a. Morebitno nasprotje interesov mora oseba, katere interesi so v morebitnem nasprotju, razkriti in naznaniti ali pa ga morajo prijaviti drugi člani gibanja nemudoma, ko morebitno nasprotje interesov odkrijejo. Če se zadržki ugotovijo pred zavezo k ravnanju ali vprašljivim ravnanjem, se težavam in zadregi lahko izogne in razišče druge možnosti ravnanja.

b. Razkritje ali naznanitev se mora podati predsedniku TI ali posameznega nacionalnega predstavništva ali drugemu primernemu funkcionarju ali direktorju.

c. Oceno morebitnega navzkrižja interesov mora izvesti mednarodni upravni odbor TI ali upravni odbor nacionalnega predstavništva ali nevpleteni posamezniki, kot npr. častno razsodišče TI ali katerikoli drugi etični organ kateregakoli nacionalnega predstavništva. Ocena lahko pokaže, da ni prišlo do nasprotja interesov ali da (i) določena oseba ne sme nadaljevati z izvajanjem ocenjevane dejavnosti ali da (ii) se mora izločiti iz postopka odločanja pri TI ali kateremkoli nacionalnem predstavništvu v zadevi, ki je predmet obravnave.

d. Predsedniki TI in njenih nacionalnih predstavništev so odgovorni za zagotavljanje, da so vse osebe, ki sodelujejo s TI ali njenimi nacionalnimi predstavništvami, seznanjene s smernicami in postopki v zvezi z nasprotjem interesov. Poleg tega morajo biti te smernice in postopki v zvezi z nasprotjem interesov javno dostopni celotnemu članstvu z objavo na npr. spletni strani ali glasilu.

6. Razkritje plačil nacionalnim predstavništvom ali članom mednarodnega upravnega odbora TI

Ko nacionalno predstavništvo TI ali sekretariat TI izvede plačilo – razen odobrenih stroškov in dnevnic – članu mednarodnega odbora TI, članu odbora posameznega nacionalnega predstavništva ali članu odbora ali zaposlenemu kateregakoli drugega nacionalnega predstavništva – mora plačilo v celoti razkriti v letnem in finančnem poročilu posameznega nacionalnega predstavništva ali sekretariata TI. Takšno poročilo bi moralo vsebovati tudi postopek naročila/ponudbe, ki je bil podlaga za izvedeno plačilo.

7. Častno razsodišče TI

Mednarodni upravni odbor TI je ustanovil častno razsodišče, ki komurkoli, ki sodeluje v gibanju, svetuje pri etičnih vprašanjih. Obseg pooblastil in kontaktni podatki častnega razsodišča odbora so dostopni pri sekretariatu TI ali na spletu.

8. Obseg smernic

Te smernice predstavljajo minimalne standarde. Posamezni etični kodeksi ravnanja in smernice o nasprotju interesov, ki jih oblikujejo nacionalna predstavništva ali sekretariat TI, morajo biti v skladu s temi smernicami.